

Załącznik

Główne założenie nr 5: Zmiana charakteru poradnictwa i doradztwa

Cel: Upewnić się, że każdy posiada łatwy dostęp do rzetelnych informacji i porad o możliwościach kształcenia na obszarze całej Europy i na każdym etapie swojego życia.

W przeszłości, większość ludzi tylko raz pokonywała drogę od edukacji, przez szkolenia do rynku pracy - będąc w młodym wieku kończyli naukę w szkole bądź uniwersytecie i znajdowali pracę, choć czasami podejmowali w międzyczasie jedno lub więcej szkoleń zawodowych. Dzisiaj, wszyscy możemy potrzebować informacji i porad, które pomogą nam odpowiedzieć na pytanie "co robić dalej", jakie wielokrotnie i całkiem niespodziewanie pojawi się w naszym życiu. Stanowi ono integralną część ciągłego procesu planowania i realizowania naszego projektu życia, w którym płatna praca jest ważnym, ale tylko jednym z wielu elementów. Przy dokonywaniu wyborów i podejmowaniu decyzji nieodzowne stają się odpowiednie i rzetelne informacje, a przy precyzowaniu naszego celu często pomagają nam rady profesjonalistów.

W takiej sytuacji, należy zmienić sposób postrzegania poradnictwa i zacząć traktować je jako powszechną i stale dostępną usługę, obejmującą jednocześnie poradnictwo naukowe, zawodowe i personalne, która kierowana jest do szerokiego grona nowych odbiorców. Życie i praca w społeczeństwie opartym na wiedzy wymaga od obywateli aktywności i wewnętrznej motywacji do rozwoju zawodowego i do rozwoju własnej osobowości. Oznacza to, że wszelkie poradnie powinny działać z nastawieniem na stronę popytu zamiast podaży, koncentrując się na potrzebach i wymaganiach klientów.

Zadaniem osób zajmujących się poradnictwem jest towarzyszenie jednostkom na ich życiowej drodze, zwiększając przy tym ich motywację, dostarczając im właściwych informacji i ułatwiając podejmowanie decyzji. Do tego niezbędna jest bardziej pro-aktywna orientacja - to znaczy należy wychodzić naprzeciw potrzebom ludzi, zamiast jedynie czekać, aż zgłoszą się po poradę, należy podejmować działania ugruntowujące osiągnięte dotychczas wyniki, nie dopuszczać do kolejnych przypadków porzucenia nauki w szkołach i nieukończenia kursów szkoleniowych i rekompensować doznane straty pozytywnym działaniem.

Działalność osób profesjonalnie zajmujących się poradnictwem i doradztwem można określić mianem "pośrednictwa". Wysuwając na pierwszy plan zainteresowania klienta, "pośrednik-doradca" może zrobić zestawienie adekwatnych informacji, które pomogą ukierunkować daną osobę na przyszłość. Źródła informacji pochodzące z internetu/oparte na technologii informatycznej oraz narzędzia diagnostyczne pozwalają odkryć nowe horyzonty i przyczyniają się do wzbogacenia oferty i poprawienia jakości usług w zakresie poradnictwa i doradztwa. Mogą one wspomagać doradców, ale z pewnością nie mogą ich zastąpić - nowe technologie potencjalnie niosą ze sobą nowe problemy do rozwiązania. Na przykład, będą oni musieli wykształcić zdolności niezbędne do zarządzania i analizowania informacji, ponieważ będą wzywani przez ludzi zagubionych w informacyjnym labiryncie i potrzebujących pomocy w wyszukiwaniu tego, co jest dla nich istotne i użyteczne. W globalizującym się świecie nauki, ludzie będą potrzebowali także porad dotyczących jakości oferowanych form kształcenia.

Z powyższych przyczyn, usługi w zakresie poradnictwa i doradztwa powinny nabrać bardziej holistycznego charakteru. Dzięki temu mogłyby zaspokajać wiele potrzeb i spełniać różne wymagania osób z rozmaitych środowisk. Nie trzeba dodawać, że takie usługi powinny być dostępne w najbliższym otoczeniu. Doradcy muszą znać nie tylko życie osobiste i społeczne tych, którym udzielają informacji i porad, ale także profil lokalnego rynku pracy i potrzeby pracodawców. Usługi w

zakresie poradnictwa i doradztwa powinny stać się nieodłącznym elementem usług świadczonych na rzecz pojedynczych osób, społeczeństwa i nauki. Taka sieć powiązań sprawiłaby, że w jednym miejscu byłyby dostępne odpowiednie ekspertyzy, doświadczenia i zasoby.

W ciągu kilku ostatnich lat okazało się, że coraz więcej informacji jest poszukiwanych

i odnajdywanych w nieformalnych i nieoficjalnych formach kształcenia. Osoby zawodowo zajmujące się poradnictwem i doradztwem zaczynają to uwzględniać w swojej pracy nie tylko przez nawiązywanie kontaktów z lokalnymi stowarzyszeniami i grupami wolontariuszy, ale także przez tworzenie podstawowego zakresu usług w najbliższym otoczeniu, Są to ważne strategie mające na celu ułatwienie dostępu tym grupom docelowym, które są w znacznym stopniu społecznie upośledzone.

Tradycyjnie, usługi w zakresie poradnictwa i doradztwa dostarczane były przez państwo. Ich celem było wspomaganie absolwentów, którzy po raz pierwszy wkraczali na rynek pracy. W ciągu ostatnich trzydziestu lat, na rynku pojawiło się bardzo wiele firm o tym profilu, które oferują usługi przede wszystkim dla osób wysoko kwalifikowanych. W niektórych państwach członkowskich poradnictwo i doradztwo to dziedziny całkowicie lub częściowo sprywatyzowane. Nawet przedsiębiorstwa zaczęły inwestować z myślą o swoich pracownikach w usługi związane z doradztwem. Niemniej, wyznaczanie wspólnych, minimalnych standardów jakościowych oraz określanie uprawnień pozostaje w gestii sektora publicznego²².

Na przykład, inicjatywa Euroguidance network of National Resources Centres for Vocational Guidance, europejskie Forum zajmujące się dziedziną poradnictwa dla studentów FEDORA, system EURES oraz projekt Gateway to the European Learning Area wykorzystujący internet. Wszystkie z wymienionych pozycji zostały już uruchomione albo znajdują się w przygotowaniu.

²³ W zaleceniu 7 Wytycznych dotyczących Zatrudnienia na rok 2001 dąży się do usprawnienia funkcjonowania rynków pracy poprzez rozbudowę europejskich baz danych o miejscach pracy i możliwościach kształcenia.

Założenie nr 5 - Tekst pochodzi z memorandum Unijnego w całości zamieszczonego na stronach Narodowego Centrum Zasobów Poradnictwa Zawodowego; adres strony www.koweziu.edu.pl link NCZIZ www.nrcgkowez.edu.pl